

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Arad, 1933. X. 21.
XXII. évf. 30. sz. — 20 lei

TARTALOM:

Háborút a háboru ellen! — Beszélgetés Einsteinnal, a huszadik század Newtonjával. — A genfi takarodó. — Loránt Emánuel szive. — A békéről beszél és öklöt emel a békére... A rendszert és nem a német népet illeti a népek megvetése és bizalmatlansága. — Aradváros vezetői felkarolják a „Kulturpalotánál” akciót. Ilyen közelről a horogkereszt. — Érettségi a törvénytudomány tárgyaláson. — Bűnös a végkimerüléig. — Ez az igazság az erdélyi magyar színjátszás összeromlásában. — Seidner Imre: Esetem Mademoiselle Singerrel. Egy Lac Léman-parti színlátás utánrezgése a Maros partján. — Az egész országban óriási érdeklődés nyilvánul meg a temesvári áru mintavásárral szemben. — Humor, stb.

L. Schutz
posztóárunyagy-
kereske-
dés.
ARAD,
Bul. Regina Maria

Őszi ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít,
valamint gallérokat legolcsóbban fényez

KNAPP

v. Weitzer-u. 11 modernül berendezett vájlata v. Magyar-u. 10

**Női kabátok, kosztümök, estélyi-
és alkalmi ruhák**

N a g y I m r e
női divatszalonjában

legújabb divatlapok szerint izléseesen, a mai viszonyoknak megfelelő árakban készülnek. Arad, Strada Eminescu (Deák F.-ucca) 2.

M U Z S A Y N Á L

színházzal szemben. **Őszi öltönyök és kabátok. Trench-coat.** Nem gyári áru! Minden darab saját készítmény. Mielőtt bárhol vásárol, keressen fel, Merkur bevás.-könyvre 6 havi hitel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes szám ára 20 lei
Magyarországon 60 fillér
Jugoszláviában 5 dinár
Csehszlovákiában 4 c. k.
Amerikában 1 évre 6 d.

Előfizetési árak egy évre: vállalatoknak, nagykereskedőknek és külföldre 1000 lei, magánosoknak 600 lei, nyugdíjasoknak, köztisztviselőknek 300 lei.

Orvosi hírek: hasábonként 50 lei. Gyászjelentések: egész oldal 4000 lei, féloldal 2000 lei.

Megjelenik minden hó 1-én, 11-én és 21-én. Hirdetések közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők be, vagy bármelyik hirdető iroda utjára is feladhatók. A hirdetések díja szövegoldalon 8 lej, hirdetés oldalon 6 lej, — négyzetcm.-ként. Nyilttér rovatban 50 lei, szövegközti részben 32 lei a sordíj. Ünnepi számokban a hirdetések és egyéb közlemények ára 50 százalékkal magasabb. Amely közlemények végén szorzójel (x) van, fizetett közlemények vagy kiadóhivatali hírek.

Szerkesztőség: v. Szent László-ucca 2. — Telefon 520.

Szerkesztőségi órák: d. e. 8—10-ig, d. u. 4—6-ig. ARAD.

Kiadóhiv. és nyomda: v. József-fhg-u. Csanádi-pal.

XXII. ÉVF. 30. SZ.
1933 OKTÓBER 21.

FŐSZERKESZTŐ:

GELLER ÖDÖN

Fényképes igazolványokkal ellátott tudósítók és kiadóhivatali megbizot-
tak: Bucureşti, Cluj, Timişoara, Oradea, Brasov, Satu-Mare, Tg-Mures

Háborut a háboru ellen!

(Arad.) A francia parasztek megnyugtatasát tartja leg-
fontosabbnak Daladier miniszterelnök. A francia parasztek
között ugyanis a genfi események pánikhangulatot teremtet-
tek. A francia parasztek német betöréstől fél-
nek, félnek 1914 föltámadásától. De nemcsak
a parasztek, a kispolgárok is idegesek, az in-
tellektuellek is és nemcsak a franciák idege-
sek, az angolok is, a svájciak is, a lengyelek
is, a belgák, a dánok, a hollandok is, nem
is beszélvén Ausztriáról. Egész Európa ideges.

Sőt: az egész világ ideges. A béke még néhány esztendővel ezelőtt viruló remé-
nyei mintha lehervadtak volna. Mintha dérutötteké váltak
volna. ma többet beszélnek az emberek háboruról, mint a
békéről.

A háboru ott sétál a szántóföldeken és a városok uc-
cáin. Az országutakon és a hegyszorosokban. A háboru ott
ül veled egy asztalnál. Kikanalazza a levesedet. Belefekszik
az ágyadba és ellopja az álmodat. Bemegy a gyárakba és meg-
állítja a gépek kerekeit. Odaáll a kereskedők pultja mögé
és megállítja a forgalmat. A háboru szelleme megfogja a
kezeket és a — sziveket. Elhalványítja a gondolatot és ki-
forgatja sarkaiból a civilizációt.

A háboru ott van mindenütt. Ráülepedett miodenre, ret-
tentő sulya elviselhetetlen teherként nehezedik az emberi-
ségre. *És az emberiség ne tudna ettől a tehertől megsza-
badulni?* Ne tudná magáról lerázni ezt a szörnyüseséges

DURA elem a legjobb!

Kérje mindenütt!

lidércet, ne tudná megfojtani ezt a szörnyeteget, amelynek acélszive ott zakatol a hadiipar gépeiben, a vére ott csörgedez a háborucsinálók páncélszekrényeiben, az ökle ott emelkedik a Harmadik Birodalom barbárjaiban.

Az emberiség ne tudná földretiporni a háboru szörnyetegét?!

De hát miért?!

A francia nem akar háborút. És nem akar háborút az angol gépgyári munkás sem. Nem akar háborút a lengyel szántóvető, sem a svájci hivatalnok és mégis, noha a dolgozók milliói nem akarják a háborút, mégis miért növekedhetett meg ekkorára ama végzetes 1914 szelleme és miért telhetett meg a világ beszenyezett légköre újra a háborus feszültség iszonyatos elektromosságával? A válasz annyira egyszerű, hogy már köznapi: a föloszlásnak indult kapitalizmus árasztja el a világot rothadásának pusztító csiráival.

Ezt a hullát kell eltakarítani, amely immár csak éhséget és dögvészt tud juttatni az emberiségnek, amely csak félelmet és bizonytalanságot tud teremteni, de semmi mást, csak fanatizmust, csak fasizmust és csak háborút...

As angol könyvpiacra csaknem egyszerre jelent meg Mussolini és Hitler könyvének angol fordítása. Mind a két könyvből a háborus szellem száll föl véresen és feketén. Mind a két könyvből úgy árad a háboru vér- és hullaszaga, hogy beleájul az emberi lélek.

A fasizmus a béke legnagyobb veszedelme. A fasizmus pedig az elhanyagolt kapitalizmus utolsó erőfeszítése, hogy ur maradjon emberek és dolgok fölött, hogy beletiporja a békébe, a munka igazságos rendjébe, a szabadságba és az igazságosságba vetett emberi hitet — a barbárság mocharába.

És mégis: bármennyire úgy látszik is, mintha az emberiség ellenálló képessége meggyöngült volna a háborus erőszakkal szemben, mielőtt az első puskalövés elhangzana, el fog hangzani a dolgozó és éhező milliók csatakiáltása: le a háboruval! Háborút a háboru ellen!

— Hogy is állunk a Magyar Pártnak a színházról szóló szomorú jelentésével?

Kohn leutazik vikendre egyik fürdőhelyre. A fürdőhely egyetlen hoteljében száll meg és másnap így szól a szállodáshoz:

— Hallja, kérem, hiszen maguknál nincs villanyvilágítás.

— Bizony, kérem, ez rettenetes, — sopánkodik a szállodás,

— És nincs vízvezeték sem.

— Bizony nincs, kérem, rém kellemetlen ez.

— És a szobák tele vannak poloskával.

— Bizony, kérem, ez direkt kétségbeejtő.

Kohn erre nagyot csap az asztalra, felugrik és így szól:

— Az ördög vigye el magát, hát tulajdonképpen ki panaszkodik itt: én, vagy maga?

Beszélgetés Einsteinnal, a huszadik század Newtonjával

(Beküldött kézirat) A nagy német elüldözött tudós, Albert Einstein az elmúlt napokban a londoni Albert-Hallban tartott előadást. Aki úgy képze-
li el Einsteint, mint valami emberkerülő különcöt, akit semmi más nem érdekel, csak tudományos munkája, az nagyon csalódik. Meg-
jelenésében inkább muzsikushoz, karmesterhez vagy költőhöz hason-
lít, mint matematikushoz.

Matematika és muzsika

Aki jó ismeri, akinek módja van vele hosszabb ideig beszélgetni, az mindinkább hatása alá kerül annak a melegségnek, annak a művészi temperamentumnak, amely lényéből sugárzik. Szenvedélyes zeneszeretete — tudvalevőleg ő maga is kitünő hegedűs — szinte sugárzik a tekintetéből.

Amikor arról szó kerül, abban a beszélgetésben, az Erdélyi Élet munkatársával folytatott, arra a kérdésre, hogy a matematika és a muzsika, a hideg tudomány és a forró művészet, hogyan fér meg benne egymás mellett, mosolyogva válaszolja:

— A matematika és a muzsika egymással szoros benső rokonságban állanak. Miért volna a matematika hideg? Egy matematikai tétel ugyanis magával ragadja az embert, mint egy szinfonia. Hogy mennyire rokon a matematika, és a muzsika, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a matematikai tehetség és a zenei képesség rendszerint együtt lépnek föl.

Az egyén és a közösség

A beszélgetés Einstein ifjúkorára, diákéveire terelődik. Arra, vajjon ártott-e az, hogy a főiskola elvégzése után kenyérkereső pályára kellett lépnie és nem élhetett teljesen tudományos kutatásainak.

— Egyáltalában nem ártott. Ellenkezőleg. Amikor én a zürichi szabadalmi hivatal szakértője voltam, a rendszeres napi hivatali munka nagyon jó irányban befolyásolta azokat a kutatásokat, amelyeket szabad időmben tudományos téren folytattam. Véleményem szerint minden embernek, akár

Arad előkelő közönsége

GH. ILICA

cipőszalonjában (v. Zrinyi-u. Bohus-palota) szerzi be cipőszükségletét
Orvosi rendelésre gyógycipők, betétek, ludtálp, bokasüllyedés és talp-
süllyedés ellen nagyon olcsó árban készülnek.

művész az illető, akár kutató, legtöbbször is valamilyen gyakorlati munkával le kell rónia a közösséggel szemben fennálló kötelezettségét. Ez nagy belső megnyugvást ad az embernek. Amellett mindig módot lehet találni arra, hogy az ember önmagának is dolgozzék. Gondoljon csak Spinózára, aki filozofus és gyémántkőszőrüs volt egy személyben.

Miért bukik meg Hitler?

A beszélgetés most politikára forault.

— Föltétlenül demokrata vagyok. Ezért nem megyek Oroszországba, noha meghívtak. Ugyanugy ellensége vagyok a bolsevizmusnak, mint a fasizmusnak. Ellensége vagyok minden diktaturának. Ha lehetne, akkor sem élnék sem a mai Olaszországban, sem a mai Oroszországban és természetesen a mai Németországban sem.

— Hitler jövője? Hogy mit hozhat a jövő? Egyetlen tény van, amelynek alapján biztosan tudom, hogy a Hitler-diktatura rövidesen összeomlik. Szó sincs róla, nem a mostani rendszer ellenségeinek erejébeu, vagy ügyességében hiszek, hanem — a náci ostobaságában. Van egy közmondás, amely szerint „terrorral és szuronyokkal minden ostoba tud kormányozni“, — én azt mondom: nem, mert legalább egy parányi okosságnak meg kell lennie a diktátorban is. De Hitlerből és embereiből ez a minimum is hiányzik.

Nem politikus és mégis az

Nyugodtan és tárgyilagosan beszél, csak akkor válik izgatottá, amikor a zsidóüldözésekről, a koncentrációs táborokról, a szocialisták és a kommunisták legyilkolásáról kerül szó.

— Nem értem, hogy az egész civilizált világ hogy tud ennyire passzív maradni ezekkel a barbárságokkal szemben!

Einstein, a matematika profeszora egyáltalán nem lebeg az elérhetetlen régiókban, mindkét lábával nagyon is a földön áll, benne az idő forgatagában.

Nem politikus és mégis az, mert nem könyvei mögé sáncolja el magát, hanem életének legfőbb törvényének a társadalommal szemben fennálló kötelesség teljesítésés tartja: a tevékeny munkát a humanitás, az igazságosság, a szabadság, és az emberi méltóság védelmére. Olyan ideálok ezek: amelyek mindegyikét „a liberalizmus bűnének“ nevezik a náci. És ezeknek a bűnöknek büntetéséül Einsteint, a huszadik század Newtonát, a mai korszak egyik legnagyobb alakját, kítaszították a német államközösségből, „vagyonát“ — amely egy kis házacskából, egy könyvtárból, egy motorcsónakból és egy hegedüből állott — elkobozták és 1000 angol font jutalmat tűztek ki a fejére, amely összeget megkaphatja bárki, aki Einsteint örökre ártalmatlanná teszi.

Mindezekre Einstein mosolyogva von vállat. Hiszen ő belemenekülhet a matematika és a zene csodálatos harmóniába.

Csak a feleségének a sorsa lehez. Állandóan retteg férje életéért...

A genfi takarodó

(Arad.) A horogkereszt kiszorult a Népszövetségből. Otthagytta a Népszövetséget, fölállt a leszerelési konferencia asztalától, mert látnia kellett, hogy ott számára nem terem babér, hogy azok a löltételek, amelyeket az új Németország felé szabnak, szögesen ellenkeznek mindazzal, amit a horogkereszt befelé, a saját hivei számára hirdetett.

Az európai hatalmak egyöntetűen és egyhangulag szembe helyezkednek ezzel a programmal és Németország, amely a belpolitikában egyebet sem tesz, mint a hatalomrakerülés előtti programot rombolja, tagadja és felejteti, ezt a külpolitikai szégyenigát már nem bírta volna el. Választotta tehát az egyetlen lehetséges utat: *a megfutamodást.*

És ha azt keressük, miért ez az egyhangú állásfoglalás Hitlerék ellen. Lehetetlen meg nem látnunk, hogy ez *a hitleri belpolitikának* szól. Lehetetlen észre nem vennünk, hogy itt a pártok elnémitásának, az üldözésnek, a rohamcsapatpolitikának módszere szenvedett súlyos vereséget, hogy Hitler volt az a csodátevő, aki egész Európát egyesítette *a maga uralmi rendszere ellen.*

A némét kivonulás megfelelően teatrális. Hitler kiáltványt intéz a néphez. Érdekes ez a kiáltvány nagyon. Érdekes, mert fogszikorgatva és őszintétlenül, de hódolni kénytelen *a locarnói szellemnek*, érdekes, mert meg kell állapítania, mennyi békevággyal, mennyi őszinte akarattal szolgálták a békét és ezzel Németország érdekeit a weimari német kormányok, amelyeknek tagjai ma

emigrációban és internálótáborban ülnek, amelyeket ezerszeres népárulással vádol a demagógia.

Németország visszavonul a maga horogkeresztes védőövezetébe, támad, mert védekezni képtelen és ehhez a támadáshoz még pokoli tréfát csinál: föloszlatja a birodalmi gyűlést és új választásokat ír ki. A birodalmi gyűlést? Hiszen az már nem is létezik! Akkor szűnt meg, amikor a Kroll-operában összegyűlt! Választás? Milyen pártokra lehet szavazni?

A munkáspártok vezetői börtönben vagy számüzetésben. Tömegein tényleges és lelki bilincs. A polgári ellenzék internáltságban, külföldön, vagy hallgatásba kényszerítve.

Választás? Talán III. Napoleon módjára? Ezt már ismerjük a történelemből. És bár ott legalább lehetett igennel és nem-

mel szavazni, a vége mégis a történelem kérlelhetetlen logikája szerint: Sedan lett.

A választások kiírása tehát csak annyit bizonyít, hogy a legféktelenebb diktatura is kénytelen a szorongattatás óráiban a parlamentarizmus *külsőségeihez* menekülni. És, hogy ezeket a külsőségeket ne vegyék komolyan, arról gondoskodik a horogkereszt egész multja.

De mi lesz most Genfben és mi lesz Berlinben? Bizonyos, hogy a németeknek ez a kiugrása, ez a békébe transzponált korlátlan buvárhajóharc csak *jobban összekovácsolja* Európa többi részét.

És Berlinben? Aligha valószínű, hogy ennek a takarodónak *közeli háboru* legyen a vége. Az erőviszonyok nyilvánvalóak és

a diktaturák tudják, hogy nincs vakmerőbb öngyilkossági forma, mint a háborucsinálás.

A német ügy hatalmas lépést haladt a szükségszerű, elkerülhetetlen végkifejlődés felé.

Intelem ez mindenki, minden nép és minden politikus számára, hogy országának sorsát ne kösse a horogkeresztéhez, amely kezdettől fogva egyedül állott Európában, de a genfi takarodó óta olyan izolált, olyan magárahagyott, mint amilyen Németország 1818-ban, az összeomlás napjaiban volt.

De amíg 1918-tól a német szociáldemokrácia békevágya és a győztes államok baloldalának szívós munkája el tudott jutni Locarnóhoz, addig a harmadik birodalom külpolitikája a genfi futás után — egészen másfelé vezet.

Mitra I. Sándor

d i p l . j e g y z ő ,

az Arádi kir. Törvényszék hites fordítója és tolmácsa. Boulevardul Regele Ferdinand 5 sz. (Az ndvarban balra) Arad-Csanádi Bank palota).

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Hitelesít és hitelesen fordít románra és magyarra okiratokat. Ugy szintén fordít a következő nyelvekből is: francia, angol, német, magyar, csehszlovák, lengyel, olasz, spanyol, orosz, latin. A fordítások pontosan és felelősség mellett eszközöltetnek. A mások által végzett fordításokat is hitelesíti. Megjelenek a bíróságok előtt mint hites tolmács.

Cégek részére műszaki, szakmabeli levelezéseket és fordításokat eszközölök, terminus-technikusokkal, tökéletes hitelességgei, ugy szintén levelek, felelőbeszések, szerződés okiratok, törvények, diplomák s mindennemű bizonyítványok, kérvények, diplomák és mindennemű bizonyítványok, kérvények, hirdetések és közlemények, irodalmi művek fordítását, illetve megszerkesztését vállalom, mindannyit teljes felelősséggel. Abszolút minimális árak, még a fordítások hitelesítésénél is.

Másolatokat és sokszorosításokat vállal. Okiratok, munkakiírások, köz- és magánmunkálatok költségvetéseit és általános kivitelezési feltételeiknek másolását és fordítását vállalja bármely szakmából és iparágból a pontos műkifejezések használatával.

Loránt Emánuel szive

(Arad.) Kihűlt teste ott pihen a bécsi temetőben. A borus október sárga levelekkel aranyozza be sirhalmát, amelyre bánatosan mosolyog az őszi ég felhőkárpitján kikandikáló napsugár. Eleinte nem tudtuk elképzelni, hogy nélküle is élet ez az élet, hogy nélküle is tovább forog és lohol, küzködik és harcol itt minden. De bele kell nyugodnunk a természet megváltozhatatlan rendjébe, hogy azok is itthagynak bennünket, akik ugy hozzátartoztak az életünkhöz, mint a levegő.

Mindazoknak, akik ismerték, akik a közelében éltek, akik szerették ezt az igazi embert, örökre hiányozni fog a szive. Igen, a Loránt Emánuel szive. Külön tanulmányt érdemel ez a nemes szerv, amely nem dobog többé. Az orvosok megállapították, hogy ez a sziv gyöngye volt. Nem tudott ellentállni a gyilkos betegségnek. Gyenge volt a sziv önmagával szemben, de erős és helyén volt ez a sziv, amikor embertársaiért dolgozott.

Csak most derül ki, amikor már rögök borulnak Loránt Emánuel földi maradványaira, hogy mi mindent cselekedett anélkül, hogy legközelebbi barátai is tudtak volna róla. A nyomor enyhítője volt — titokban. Nem fordulhatott hozzá senki, hogy meg ne segítse. Sokszor olyankor is a szive szavára hallgatott, amikor talán nem is kellett volna, mert azt a bölcs elvet vallotta, hogy csak az kér, aki nélkülöz, aki rá van utalva a segítségre, következésképpen azt, aki segítséget kér, segíteni is kell. A szive nem kérdezte, megérdemli-e a segítséget a hozzáforduló vagy sem. Segített mindenkin és mindenütt, mert ez volt élete célja és tartalma.

A hivatalos részvét könnyeinél őszintébbek azok a könnyek, amelyeket titokban, távol a nagy nyilvánosságtól ejtenek az eltávozott után. Az élet viharaiiban hajótörött egzisztenciák siratják Loránt Emánuel szivét, amelynek parancsoló szavára a kéz kinyújtotta feléjük a mentő-övet. Siratják a szivét, amely nem parancsolhat többé a kéznek, a halál merevségében tehetetlen segítő kéznek. Sok-sok ember szenvedéseit enyhítette ez sziv és ez a kéz és most ennek is vége: a kérlelhetlen halál közbelépett.

Ritka az olyan sziv, mint amilyen Loránt Emánuelé volt. Ezt a szivet siratják, ezt a szivet gyászolják, ezt a szivat nélkülözik sokan ebben a szivtelen és rideg városban, az emberi önzésnek ebben a Babeljében. Az isteni jóságos derü egy darabját jelentette ez a jó sziv és most ez elröp-pent innen a végtelenségbe.

Aranyat, ezüstöt, briliáns ékszeret átalakít, becserél, vesz

Hartmann Kálmán

ékszerész A R A D, Eul. Reg. Maria — (Minorita-palota).

A békéről beszél

és öklöt emel a békére... A rendszert, és nem a német népet illeti a népek megvetése és bizalmatlansága

(Temesvár). A „német bomba“ nem robbant, csak pukkant. A civilizált világ nem ijedt meg és Németország elszigeteltségén nem támadt rés. Sőt! Ez az elszigeteltség még teljesebbé vált. A hitleri birodalom leleplezte magát. Az álarc lehullott. Nincs a világon józan ember, aki hinne Hitler rádiószózatának, amelyek szavai éles ellentétben állanak mindazzal, ami a harmadik birodalomban történik. — Hitler megkapta már a választ. Az elsőt...

Csak sajnálni lehet a derék, józan, tehetős német népet, hogy újra vesztégyár veszi körül, miképpen a háború alatt. De Hitler mégsem beszélhet joggal a német nép megaláztatásáról.

A bizalmatlanság és megvetés jégkérge nem a német népet veszi körül, hanem a rendszert, amely a német nép legjobbjait kiüldözte az országból, amely 65 millió lelket megfosztott legragyogóbb ékességétől, a szabadságtól, amely békéről beszél és öklöt emel a békére, amely kifelé mindig mást mond, mint amit befelé cselekszik.

Hitler rádiószózatában arra hivatkozik, hogy a versaillesi békeszerződés „megörökítette a gyűlöletet és az ellenségeskedést, amikor megörökítette a győztes és legyőzött fogalmát“. Kétségtelen! De mit csinált Hitler a német néppel? Nem alázza-e meg a német nép millióit, nem örökítette-e meg a gyűlöletet és az ellenségeskedést a harmadik birodalom határai között?

Azt mondja beszédének egy másik helyén, hogy „ha a jog végleg utat enged az erőszaknak, tartós bizonytalanság

DELA

LIPINSKAJA

a világhírű diseuse 1933 okt. 30-án, hétfőn este 9 órakor tartja

egyetlen előadó estjét

a Kulturpalotában. — A terem fűtve lesz.

zavarja meg és gátolja a népek életének rendes lefolyását“ és hogy „a világ ujjaépítését nem lehet biztosítani egy letiport nemzet rabszolgamunkájával“ Csakugyan! És ezt ismerték föl azok a népek, amelyek most összefognak a hitlerizmus, a barna barbárság ellen. Mert a harmadik birodalomban a jog — ha nem is végleg — utat engedett az erőszaknak,

a kampóskereszt összetörte azt a weimari alkotmányt, amely Európa népeit bizalomteljes várakozással töltötte el Németországgal szemben, amely megnyitotta a világ civilizált nemzeteinek szívéét a német nép számára, amelyet most a hitleri erőszak rabszolgamunkára kényszerít.

Valóban: a világ ujjaépítését nem lehet biztosítani, amíg egy népet rabszolgaságban tartanak.

Egy leigazott nép belső lázongását és örök nyugtalanságát háborus lelkiségbe bevezetni — ez a zsarnokságok régi receptje.

A Népszövetségbe a szabad német népet hívták meg, de ez a Németország — amint egy francia lap írja — „most az internálótáborokban vergődik, amiközben Hitler egyenjogúságról, szabadságról, békéről és megértésről prédikál. Lesújtó érzés, hogy a szavak nem láznak föl, hogy egy diktátor nyelvének is csak ugy engedelmeskednek, mint a szabadsághős aikának. De szerencsére a fülek már nem olyan engedelmesek. *A világ füle nem hisz Hitlernek.* És ez jól van így. A Népszövetségben egyesült nemzetek magukat becsülik meg, amikor nem hisznek az ilyen békebarátok nyájás és a béke mézétől csöpögő szavainak.

Ha az erőszak rettentő ereje sujt föbe egy nemzetet és az nem ura többé akaratának, akkor az ilyen nemzetet mindenre felhasználhatják urai.

Csak szabad nép lehet a béke építője, csak demokratikus nemzetek lehetnek biztosítékai minden nép egyenjoguságának és önrendelkező jogának.

A diktatúrák belső erőszakuralmának robbanó ereje mindig komoly veszedelme a békének — bármit mondanak is kifelé.

A civilizált nemzeteknek az európai béke érdekében egyenesen kötelességük, hogy a belső bajokkal, gazdasági és pénzügyi zavarokkal küzködő és most külpolitikai sikert hajhászó hitlerizmust megfosszák a külpolitikai sikerek minden lehetőségétől.

A német nép csak így válhatik szabaddá, hogy azután sorsát teljes joggal és demokratikusan ön-maga irányíthassa

és az európai békének ne veszedelme, hanem legerősebb biztosítéka lehessen.

**Hirdessen az
„ERDELYI ÉLET“-ben!**

Aradváros

vezetői felkarolják a „Kulturpalotabál“ akcióát

Nagy feltűnést keltett és élénk tetszést váltott ki Aradon az „Erdélyi Élet“ legutóbbi számában megjelent „Költsünk, hogy kereshessünk“ című cikk, amely egy kulturpalotai bál ötletét vetette fel. Illetékes körök is foglalkoznak már a tervvel, hogy a tél folyamán a néhány héttel ezelőtti árvíz bál mintájára nagyszabású társadalmi összejövetelt készítenek elő. Legutóbbi sikerünkben megvilágítottuk az ilyen esemény gazdasági előnyeit, most kulturális és szociális szempontból akarunk foglalkozni az ötlettel, melynek pozitív megvalósításáról jövő lapszámunkban számolunk be. Egy művészi hivatottságáról ismert aradi ur a következőket mondotta:

— A világháborút követő évek a gyűlölséget ápolták és szították nemcsak a politika, hanem a kultura mezején is. Az emberi műveltség évtizedekkel esett a háboru előtti színvonal alá. A gyűlölet és féltékenység idézte elő a gazdasági válságot is, amely minden nagyszabású művészi megmozdulást lehetetlenné tett.

Arad egykor híres volt magas színvonalu hangversenyeiről, az utóbbi időben azonban csak szörványosan láthattunk ilyeneket.

Az igazi művészet fényűzés lett, amelyet közönségünk nem tud megfizetni. Ha bármilyen módon össze lehetne hozni Arad egész társadalmát, akkor mindenesetre olyan művészi eseményt lehetne produkálni, amely párját ritkítaná, nemcsak Aradon, hanem egész Erdélyben is. Közönség is, művészek is vannak, csak az erő hiányzik, amely találkozásra hívja őket.

A nagyközönség kiéhezett a művészi élvezetekre, a hivatottak pedig nem találnak utat a közönséghez.

A köztük lévő válaszfalat kell lebontani ilyenféle nagyszabású akcióval, mint a kulturpalotai bál és akkor nyer a művészet is, azonkívül, hogy jelentős összeg jut jótékony célra és sok iparos megkereskedő élvezheti a megnövekedett forgalmat.

Egy társadalmi akciók élén álló uriaszony elismerően nyilatkozott az *Erdélyi Élet* tervéről. Többek között a között a következőket lelentette ki:

— Arad társadalma az utóbbi időben három részre szakadt. Románok, keresztény és zsidó magyarok táborára. A keresztények sem tartanak össze és vallás felekezetek

szerint tagozódnak. Egyetlen társadalmi akció sem hozhat százszázalékos sikert, ha egyik, vagy másik tábor nem vesz részt benne.

A város előkelő társadalmának be kell végre látni, hogy egymásra vannak utalva, és a közös megértés felé kell haladniok.

Egy ilyen kulturpalotai bál és hangverseny, amelynek rendezését a hatóságok fejei vennék kezükbe, feltétlenül alkalmas volna arra, hogy az előkelőségek elkülönült rétegeit összehozza. Arra a jövő évben ünnepli meg városi önállóságának századik évfordulóját. Nagyon szép volna, ha ezt a centenáriumot ilyen nagyszabású társadalmi eseménnyel kezdenénk meg és azon barátságos, ünnepi hangulatban forna össze Arad román és magyar társadalma. Akkor az újabb százév elé bizalommal nézhetnénk és jobb jövőt remélhetnénk szegényeknek és gazdagoknak egyaránt.

Az egész országban óriási érdeklődés nyilvánul meg a temesvári árumintavásárral szemben

(*Temesvár*). A bánsági kereskedők és iparosok által rendezendő árumintavásárral szemben országszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Bizonyos, hogy Temesváron még nem volt ilyen nagyszabású és komoly értékű kiállítás. Az előkészületek lázasan folynak és minden jel arra mutat, hogy a kiállításnak nemcsak az erkölcsi, hanem anyagi sikere is minden eddigi felül fog mulni. A Kereskedelmi és Iparkamara ezuton is felhívja a kiállítókat, hogy kiállítóhelyük művészi rendezését legkésőbb október 20-ig fejezzék be, mert ellenkező esetben törlik őket a kiállítók sorából és helyeiket más kiállítani szándékozó cégnek engedik át.

Grigore Ioan, a Kamara titkára és a mintavásár megszervezője visszaérkezett a fővárosból és közli, hogy Vaida miniszterelnök és Gafencu, valamint Tilea államtitkárok megígérték, miszerint személyesen vesznek részt a mintavásár ünnepélyes megnyitásánál.

A várható nagy idegenforgalomra való tekintettel a vásár rendezésége felkéri mindazokat, akiknek kiadó butorozott szobák vannak, és hajlandók a vásár vendégeit elszállásolni, minél előbb jelentkezzenek a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

Pénzfelvételre — pecséttel ellátott hivatalos nyugta ellenében, — csak fényképes igazolványuyal rendelkező kiadóhivatali megbizot-taink vannak feljogositva.

Ilyen közelről a

(folytatás)

(Arad.) Hitlerék nemcsak a szocialisták agyonverését ígérték meg. Megígérték ennél sokkal nehezebben megvalósítható és sokkal komolyabb dolgokat is. Így elsősorban ugynevezett munkaszerzési programot helyeztek kiállításba. A program szerint, „mivel az összköltség 50%-át megtakarítás és bevételi többlet alakjában elő lehet teremteni, a szükséges összeg 70—80%-a a legrövidebb időn belül rendelkezésre áll“. Ezen az alapon azután a következő igen sürgős munkákat vették programba: 8 és félmillió hektár föld lecsapolása, 2 millió hektár javításra szoruló rét és legelő följavítása, 19 millió hektár mocsárterület művelhetővé tétele, 600.000 hektár szikes talaj följavítása.

Mindez a náci-program szerint 10 milliárd márkába kerül és ez az összeg „a legrövidebb időn belül“ rendelkezésre áll. Ezenkívül nagy telepítési akció, hogy a proletarizálódott dolgozó nép a kisbirtoktulajdonon keresztül visszataláljon a polgári életbe.

Féléves Hitler-uralom után állapítsuk meg a valóságot: egyetlen hektár földet sem csapoltak le, egyetlen hektár földet sem javítottak meg, egyetlen hektár szikes talajt nem tettek termőképessé, egyetlen telepesnek egyetlen hold területet át nem adtak!

Megmondta ellenben főközigazgatójuk, Hjalmar Schacht, a náci-bank elnöke az igazat; az ő igazukat: „Évek óta légből kapott munkaszerző programokat dobna a világba. Ezekre a programokra milliárdok kellenének. Ez a programcsinálás rosszzillatu öröksége az elmúlt inflációs időknek“.

És a nagy program összezsugorodott azzá, hogy 1933—34-ben egy millió márkát fordítanak munkaszerzésre, amiből — a náci hivatalos kijelentése szerint — 500.000 munkanélkülit foglalkoztathatnak, a munkanélküliek száma tehát, ha igaz az egymilliárd, 7 millióról lecsökkenhet 6 és félmillióra. De még ez az egymilliárd sem igaz, mert ez nem pénz, hanem ajándék a munkáltatóknak. A munkáltatók kincstárjegy alakjában kamatmentesen kapják ezt az összeget kölcsön és a kincstárjegyet az állam négy év alatt váltja be. Az egymilliárd márkát tehát az adózók, a munkások és alkalmazottak fizetik.

Akik eddig munkát kaptak, árkot huznak, homokostalicskát tolnak, kavicsot törnek és ahogy a horogkereszt büszkén jelenti, nem esnek semmiféle szociális biztosítás alá,

Ne vásároljon bundát Budapesten

A r a d o n o l c s ó b b

NEULÄNDER szücsmesternél,

Bulev. Regina Maria

Fischer Eliz-palota

nem is kapnak bért, hanem naponta egy tál meleg ételt és havonta 25 márkát, de ezt sem készpénzben, hanem jancsi-bankóban.

A náciak azt állítják, hogy egymillió munkanélkülit juttattak munkához. Nézzük meg, hová tették ezt az egymilliót? Párttagjaik mindegyike segédrendőr lett. Ez 400.000 ember, aki azelőtt munkanélkülinek számított. Körülbelül

százezer azoknak a száma, akik börtönökben és internálótáborokban vannak.

Ezek is kiestek a munkanélküliek sorából. Ujabb százezer nem járhat a munkaközvetítőbe és nem kap segílyt, mert politikai „bűnös“-nek számít. Így azután háromszázezer azoknak a száma, akik valóban munkát kaptak. De ezek sem Hitler jóvoltából, mert azok a beruházó munkák, amelyek ma folynak a német birodalomban, még a szocialista idők előkészületeinek eredményei.

A munkanélküliség tehát *nem apadt*. Talán a munkábanlevők megélhetése lett könnyebb? Erre majd legközelebb.

Érettségi

egy törvényszéki tárgyaláson

(*Temesvár*). Kicsi ember, rövid nadrágban és bilincsben. Nem tréfa, hogy megszokottan áll a kezén a bilincs, mert a két kezét összeszorító lánc mi-ként való hordása sok mindent elárul a vádlott egyéniségéről. Nap-nap után zörrennek ezek a láncok itt a tárgyaló termekben, az épület folyosóin és mindegyik vádlott másképpen viseli. Van olyan, aki mélyen a kabát alá huzza láncos kezét, szinte szeretné magába gyömöszölni, hogy ne lássák a szegyenét, van olyan, aki közömbösen, gyakorlatlan hordja, mint ez is, aki most a bíról emelvény előtt áll.

- Büntetve volt?
- Sajnos, voltam.
- Sajnos, tizszer volt már
- feleli az elnök

Leveszik róla a bilincset, a két keze ideges mozgással, mintha valósággal fellélegezne, kis ideges két kéz, nem kidolgozott kéz. Zsebtolvaj kéz. Mert a vádlott az. Feje, arcszine a száradt citromra emlékeztet, hangjának látyla alatt valószínűleg a tüdővész lapul meg, elvégre a harminc esztendejéből már vagy tiz esztendőt falak, rácsok mögött töltött, csak

Enni, inni

jól és olcsón csak a

Picadilli

volt Vécsey-u. 11 sz. alatt lehet.

most szabadult a mult hetekben és már megint itt van és bilincs van a kezén.

— A s óbányában volt már? — kérdi tőle az elnök.

A vádlott vonalás, szikkadt arca megrándul, mintha hirtelen légy szállt volna rá, riadtan hunyorog a s óbánya említésére, látszik rajta, hogy belesziplett ez a szó, a visszaeső vádlottak réme. Ahol a legkisebb büntetés néhány év, de nyugodtan ott tarthatják esetleg tíz esztendeig is, esetleg addig is, amíg két deszka között távozik, de akkor sem messze, csak a temető árkának gödréig.

— Nem voltam — mondja rémulten.

— Pedig megérett rá, teljesen megérett — válaszolja az elnök.

A vádlott citromfejét megadóan féloldalra billenti és hallgat. Mit is felelné erre, valóban megfelel a s óbánya követelményeinek, tizszer volt büntetve, a törvény szerint megérett arra, hogy ezt, a nehézsúlyu bünözőknek járó tisztséget, megkaphassa. Elég korán elérte, még alig harminc esztendőös, mint ahogy vannak emberek más pályán is, akik gyorsan érik el a magasabb rangfokozatot.

Egy ezüst óra miatt van most itt, azzal vádolják, hogy a vilamos megállónál kivette az ezüst órát egy nyugdíjas állami tisztviselő zsebéből.

Alig szabadult, néhány napra rá már kivette...

— Ártatlan vagyok — mondja.

— Miért menekült akkor?

— Hogyne menekültem volna, kérem, amikor rovott multu ember vagyok és tudtam,

ha a rendőrségre kerülök, megint baj lesz.

— Egy ütést éreztem és már nem volt az órám, ez az ember állt hozzám a legközelebb, úgy éreztem, hogy ez vitte el — mozdja a károsult.

Többet nem tud ő sem mondani, viszont a vádlottnál nem találják meg az órát.

— Csak gyanítja, hogy ő volt — állapítja meg az elnök.

A vádlott arca kezd élénkülni, látszik rajta, hogy tulesett a kritikus forduló ponton, most már ösztönösen érzi, hogy nem tudják elítélni.

Felmentik bizonyíték hiányában.

— Most az egyszer megszalta, de vigyázzon a s óbányára — mondja neki az elnök.

A felmentett vádlott közelebb huzódik az ablakhoz és szemével, arcával, nézésével felszipantja a szabad, napsütötte arcaát. Egy óra inulva ő is szabad lesz...

Vizelési bántalmakban szenvedők, **vese, hólyag és prostatabeteg**ek, **sexuális zavarokban** szenvedők keressék fel a **Posgay szanatórium** most megnyílt **urologiai osztályát**, ahol olcsó árak mellett szakorvosi kezelésben részesülnek. Az osztály a legmodernebbül és a legteljesebben van felszerelve. **Bejáró szegényebb sorsu** betegek számára kedden és pénteken d. e. 9 órakor **igen mérsékelt áru** rendelés. Rendei orvos: dr. Ujhelyi urologus specialista. A szanatórium **kórházi osztályán** napi díj teljes ellátással 100 lej. II. osztályon 200 lej. I. osztályon 250—300 lej. Az I. és II. osztályon szabad orvos választás.

Bridzs a végkimerülésig

(Arad.) Jó, jó, hiszen megértjük, hogy a napközi törődések és gondok után valami

bulelejtőt is be kell adni a szervezetnek. Megértettük mi a régi béke idők alsós és tarokkpartijait, soha-

sem volt ellem senkinek semmi kifogása. Mert az alsós annyira nem vált szenvedélyévé senkinek, hogy miatta elhanyagolta volna bárki is a színházat, irodalmat, hivatást és háztartást. Csak egy pillanatra kell bekukkantanunk bármelyik klub helyiségbe, akár Aradon, Temesváron, Nagyváradon vagy Kolozsváron, de elnézhetünk a szomszédba is, Budapestre vagy Bécsbe, döbbenetes képet kapunk a bridzs-járvány elterjedéséről.

Ügyvéd urak és orvos urak, bankigazgató urak és nagykereskedő urak ülnek nejeikkel világtájak szerint és nagyban folyik a licit. Ügyvéd urak és orvosurak, nagykereskedő urak és egyéb urak, akik a nagy világegésből, a nagy ösz-

szeomlásból, az öngyilkossági arányszámokból a horogkereszt réméből, új háboruk és új özszeomlások közelségéből csak annyit tudnak, hogy Culbertson alkotta meg a bridzsjáték világszabályait és hogy ezek a szabályok olyan szentek, mint a hívó mohamedán számára a Korán.

A bridzs pedig minden. Bufelejtő, szellemi torna, világnézet, társadalmi pozíció, karrierlépcső, egyszóval mindaz, amire a szép világban csak vágyakozni lehet.

A bridzs minden és a kispolgár, aki nem tudja, birja-e a legközelebbi házbérnegyedet, naroktikns elmerültséggel bridzs-ezik. A háztartásbeli hajadon, akinek nem sikerül férjhezmennie, mert választottjának havi fizetése kétezeröt száz lei és a papa többet, mint a napi ebédkosztot, nem tud hozományul adni, ruzsos ajkai közt cigarettát szorongatva bridzs-ezik. A parkettről kiszorult jampec bridzskártyát szorongat a kezében és áll a bridzs kivilágos virradatig.

Megy a licit: döglük az élet, osztják a brizslapokat...

Korlátlan lehetőségek

tág tere nyílik jövő számunkban. A

DIANA

sósborszesz meglepetése Önnek is szól!!

Dr. Székely László fogorvos hazaérkezett, ismét rendel.

Ez az igazság

az erdélyi magyar színjátszás összeromlásában

(Arad). A közelmúltban Aradon járt egy ismert erdélyi színigazgató. Természetesen a vele való beszélgetés folyamán a kálváriás kisebbségi színészetről is szó esett. Megdöbbentő adatokat közölt velünk a vidéki magyar színészet összeomlásáról. Önön élményeit mesélte el.

Elmondta, hogy az egyik nagyobb erdélyi városkában hászonnégyszáz ember előtt játszották nemrég Moliere-t, egy másik városkába viszont be sem akarták őket engedni a színházba. Nem is nagyon volt érdemes kierőszakolni a játszási engedélyt, mert naponta tíz-husz ember előtt gördült fel a függöny. Egy másik városkában, a színház mellett levő teremben 40–50 ember verte a kártyát, ugyanakkor a nézőtéren hat ember ült.

Egy más helyen az egyik „előkelő” ur, egy jómodu földbirtokos, a következő bizonyítványt állította ki a közönségről: „Nem kell ide kultúra, uram, egy liter jó bor, egy tarokk parti és ki van elégitve a kultúra.”

Egy másik városkában a színház épületében van a mozi. A szinpad alatt volt a zenekar, amelynek muzsikája átszűrődött a színházba is és megtörtént, hogy egy súlyos drámát a „Teve van egy pupu” melódiájára játszottak. Itt egy alkalommal ugunsikerült telt házat összehoznia a direktornak, hogy birkozó versenyt hirdetett, a közönség persze méltatlankodott, amikor megtudta, hogy nem birkózás, hanem színelőadás lesz.

Elkeseredésében a következő felhívást helyezte el a színigazgató:

A város m. t. közönségéhez! — Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim! — Társulatommal a Komló ugynevezett munkástermében komoly, felnőtt kultúreberek részére előadásokat tartok. A főnti tényről mindeztideig 20–30 hölgy és ur vett tudomást. Ezuttal még egyszer felhívom szíves figyelmüket. Igaz, nem itt látható a beszélő csodapók, sem a kigyóbüvölő démon, sőt lángokat sem nyelt itt senki és a bonvivánom sem eszik véres husokat. Itt egyenlőre én eszem magamat az önök közönyét látva.

Másnap a városka Magyar Pártjának elnöke megdörgálta a színigazgatót, hogy miért bántotta meg ennyire az intelligenciát. A kaszinóbeli urak felháborodással tárgyalták az esetet, de színházba persze nem mentek.

Megtörtént egy erdélyi városkában, hogy a városháza lépcsőjén ugynevezett szabadtéri előadással kísérleteztek. A kordonon kívül ott volt az egész város, míg belül össze-

sen öt ember volt, aki jegyet váltott. Egy közeli városkáról megjegyezte az elkeseredett direktor hogy a Magyar Párt dugsgazdag elnöke egyetlen egyszer sem, a magyar patikus egész idő alatt pedig csak egyszer volt a színházban — kedvezményes jeggyel.

Bizony, igazza volt annak az előkelőségnek, aki azt mondta, hogy „egy liter jó bor és ki van elégitve a kultura“.

Seidner Imre:

Esetem Mademoiselle Singerrel. — Egy Lac Léman-parti szinfónia után- rezgése a Maros partján

(Arad.) Így reggel félálomban eszembe jutott, hogy azok közül a profilok közül, akiket Genfben felejtettem, legjobban Mademoiselle Singert sajnálom. Ezt a gummiköppenyest, tüzes tekintetű, csak fiatalokért lelkesedő vénkis-

asszonyt. Rangja ott volt a *bonne* és a házvezetőnő között, de tulajdonképpen sokkal magasabban, minden menyei dolog iránt érző szíve volt, Német hölgy, egyformán jól beszélt németül és franciául. De igazán csak a magyar diákoként vert a szíve. Lakott a háziasszonya butorozott szobájában egy fesszengő, a nyakát ide-oda mozgató magyar diák, úgy hívták Paál Miklós. Ez később ujságíró lett, de egy évnél tovább nem húzta, bevitték a Népszövetségről az örültek házába. Mademoiselle Singer, ugyis mint aggszüz, ugyis, mint ápolónő nagy megrendüléssel ment keresztül a szegény kis ujságíró tragédiája miatt és azóta csak magyar fiúnak adja ki a szobáját. Egyszer egy nagykereskedő-ügyvéd fia is nála lakott a jóvoltomból. Vele is gyarapodott Singer kisasszony tisztelete a huszéves magyar generáció iránt.

Egy Szilveszter éjszakáján náluk mulattunk. Hát egy hamvasarcu őszibarackot láttam a konyhában.

— Elisabeth kisasszony — mutatta be a házvezetőnő bizalmasan a fiatal gyümölcsöt.

Gyönyörű fiatal leány volt Elisabeth, meg kell hagyni. Svájcban ennél bájosabb tereintést még nem igen láttam.

— Tudják-e már a *Fonciera*, *Franco-Română* és a *Steaua Română* biztosítók, hogy mennyibe kerülnek a hamis tanuk?

Két fiatal banktisztviselő beszélget:

— Jap be szép ruhád van. mennyibe került?

— Mi az, hogy került? Még mindig kerül.

Első pillanatban szerelmes lettem belé. Másnap ujevkor együtt futkároztunk a hóban. Lassankint a hamvasarcu német-svájci kajszinból Erzsi lett, igen szép és ideális szerelem támadt közöttünk, én voltam az apa, ő volt a gyermek, csak Singer kisasszonynak nem volt sejtelme az egészből.

Most azután, mielőtt kis időre elváltam a Lac Léman megejtő kékségétől és elriasztó embereitől, egy este eljött hozzánk látogatóba Singer kisasszony. Sokat trécselt velünk, már éjfélre járt az idő, mikor távozott a villából. Persze lekísértem, s mikor magamra maradtam vele a Roseraie illatos uccáján, belémkarolt.

— Tudja Monsieur Seidner, most már mindegy ugyan, de megmondom Magának: nagy könnyelműséget követett el, hogy nem vette el az Erzsit. Maga nem is tudja, hogy a leánya nagyénéjének, Grindelwaldban egy jól menő, szép, kis vendéglője van. Magából így idővel gondtalan svájci vendéglős lehetett volna. És hogy szerette Magát az a leány! Igazán önzeilenül...

Tényleg az első megváltó gondolatot ebben az ötletszegény Genfben Singer kisasszonytól kaptam. Kár, hogy az aradi magyar lányok Svájcba való kiházásítását is nem veszed programmodba tüzes tekintetű, örökké bohókás szívtű, vén-csont Singer kisasszonykám.

Ha a nagyérdemű közönség
figyelemmel kíserte az

ILIESCU

Bankház 5-ik osztályu nyereséghirdetését, meggyőződhetett, hogy a legnagyobb és a legtöbb nyeresége volt. Ne mulassza el tehát Ön is ott megvenni sorsjegyét, mert

ötezer

különböző számú sorsjegy közül választhatja ki szerencsés sorsjegyét.

Mindenki lapja az

Erdélyi Élet

Hol járt, Szemfülessy ur ?

— Budapesten voltam, kedves szerkesztő ur és megnéztem a magyar profiligá derbijét. Ki kell jelentenem, — hogy majdnem olyan szép volt, mint az AMTE—Brasoviamérkőzés

— Na és milyen hatása volt Aradon a derbi eredménynek?

— Különböző hatásokat váltott ki a különböző érzelmű drukkerből. Így például a Fehér Kereszt szálloda zöld-fehér érzelmű igazgatója valósággal örömmámorban uszott és olyan nagy lett a mellénye, hogy elől az összes gombok lehulltak róla. Ezzel szemben egyik legismertebb és közkedvelt futballbíró, aki történetesen a kolozsvári oroszánbarlangban vezetett nem éppen könnyű mérkőzést és aki a lila-fehér érzelmeiről ismertes, mikor az eredményt megtudta, állítólag úgy nyilatkozott, hogy „inkább engem vertek volna meg“!

— Mit tud a vasárnapi botrányról?

— Nem tudom melyikről méltóztatik érdeklődni, mert vasárnap éppen három helyen volt botrány és pedig az AMTE—Brasovia mérkőzésen, az Unirea-ATE meccsen és az Egyetértés-Banatul mérkőzés után.

— Hát meséljen mind a háromról.

— Az AMTE—Brasovia meccs botrányát kirobbantó csunya

rugás szenvedő hőse, Szurdi sérülése igen súlyos. A kiállítása után Dvorzsákot megütő Brasovia játékos, Gömczy, a mérkőzés után kijelentette, hogy ő csak „egy kicsit meglegyintette“ Dvorzsákot. Ezek után el lehet képzelni, hogy mit jelenthet nála egy komolyabb ütés. Az Unirea-ATE meccsen az Unirea egyik halfja excellált durvaságával, aminek árát az ATE Petrozsényt járt csatára itta meg. A kiméletlen half is megkapta a magáét, mert durvasága után keletkezett tumultusban két igen nagy pofont kapott egyik nézőtől. Végül a második osztályu derbi egyik résztvevőjének fedezet játékos a valósággal utazott másodosztályu gólrekorderre. Már a mérkőzés alatt hatalmas rugással terítette földre a centert, a mérkőzés után pedig — ugrálszik tévedésből — egy másik csatárnak rugott a bokájába. Ő is megbűnhődött, mert a nézők nem fukarkodtak a pofonokkal és a botok is működésbe jöttek.

— Hát maga mikor jön működésbe?

— Már is indulok az utlevélhivatalba!

— Mit csinál maga ott, Szemfülessy?

— Utlevelet szerzek az árulkodó aradi sportembernek Svájcba, hogy jövő vasárnap a svájciaknak besugja Barátky jogosulatlan szereplését.

w

— Minden cikkért írója felel. — Az „Erdélyi Élet“ hasábjain helyet talál minden közérdekű esemény. Belső és külső munkatársaink mindenről az igazat és csak az igazat írják. — Nem igazat írni nem szabad.

Mindenről mindenkinek

Egy öreg könyvmoly emlékei a történelem, irodalom, művészet és a humor örökéletű birodalmából. Az „Erdélyi Élet” eredeti rovata

A világosság a dolgok kezdete, az energia a tartalma

A csikágói világiállítás egybeesik Csikágó város százszentdős jubileumával. Azért nevezik a kiállítást „Haladás Százszentdejé”-nek. Ha az amerikai lapok megállapításainak hinni lehet, a csikágói kiállítás a legnagyobb és a legsikerültebb kiállítás a világnak.

Valóban, az emberi szellem óriási haladásáról tesz tanúságot ez a kiállítás, hiszen Amerika nyugatja százszentdővel ezelőtt szinte ismeretlen valami volt a világ szemében és Csikágó környéke szinte lakatlan volt. Ott, ahol most Csikágó három és félmillió lakosa küzd a banditákkal és a csöddel, apró faházak állottak.

Csikágót 1833-ban Fort Deaborn erősségből az indiánok elől elmenekült fehér gyarmatosok alapították és amint ez a kiállítás bizonyítja, száz év alatt a néhány menekült telepes által lakott kis faluból a világ harmadik legnagyobb városa lett.

A kiállítás a Michigan tó partján szenzációs hatású épületekben mutatja be azt a százéves fejlődést. Hatalmas területen tizenkilenc új ucca épült csupa kiállítási épületekkel. A nagy amerikai vállalatok mind külön kiállítási palotákkal szerepelnek, úgy hogy a kiállítási területe százhetvenkét hektárnyi lesz. A világiállítás július elsején nyílt meg és százötven napig marad nyitva. Muzeumok és vásárok, üzletek, műtárlatok és technikai gyárak, a gáz, elektromosság, a gőz, az optika és a hang csodái adtak randevut a kiállítás területén. Rengeteg tudományos kongresszust tartanak százötven nap alatt, hogy a tudomány újabb haladását és vívmányait mutassák be.

Az amerikaiak mindent megtesznek, hogy a csikágói kiállítás tudományos jelentőség tekintetében messze tulszárnyalja az 1926-os londoni és az 1931-es párisi kiállítást. Rendszeres munka folyik abban a tekintetben, hogy a kiállítás keretében az újabb

---

SELEGIAN TANÁR román és német nyelvi tanfolyamait megnyitotta a Fiu Felső Kereskedelmi Iskola (földszint balra) III. B. osztály helyiségében este negyed 8 órakor úgy kezdők-mint haladók részére. Tandij: havi 100.— lej. Bővebbet lakásán, str. Episcop Radu (volt Magyar-ucca) 6 sz. alatt, vagy este a tanfolyam helyiségében.

tudományos megállapítások praktikus felhasználását illusztrálhassák.

A kiállítás főbejárata felett ez a felirat van:

A világosság minden dolog kezdete, az energia a tartalma. Mintha az a felírás simbolizálni akarná a kiállítás jellegét, amely a tudománynak és a technikának az utolsó évszázadban való fejlődését akarja szemléltetni.

Sielés ezer esztendővel ezelőtt

A sielés pár esztendő óta divatos sport és ma már Aradról is elvándorolnak a közeli hegyekbe, hogy sielhessenek. Azt gondolhatnánk, hogy a sielés csak a mostani sportkorszak találmánya, pedig az északi országokban már az ősidőkben is értettek ehhez a nagyon szép és nagyon férfias sporthoz.

Nemrégiben a svédországi Uplandban az archeologusok egy emlékkövet találtak, amelyről megállapították, hogy körülbelül ezer esztendővel ezelőtt állították fel. A emlékkövön a régi runa írás látható és egy vadászatnak a képe. Az egyik vadász sitalpakon áll és nyilazva üldözi a vadat. Megint beigazolódott, hogy semmi új nincsen a nap alatt és kiderült, hogy a sielést nem a sportfelszerelési cikkek gyárosai találták ki, hanem valamikor, ezer esztendővel ezelőtt egy ügyes vadász ember, aki rájött arra, hogy sitalpakon gyorsabban lehet üldözni a vadat a hóban, mint lóháton.

A náthaláz a legrégebbi járvány

A náthaláz most újra pusztít a nagyvárosokban és Londonban óriási tömegek kinlódnak a náthalázban. A náthaláz a világ legrégebbi betegsége.

Már Hippokrates Krisztus előtt 400-ban megírta, ennek a betegségnek a tüneteit és feljegyezte, hogy Görögországban és Kisázsziában szörnyű pusztításokat okozott. 1387-ben egy florenzi orvos jegyezte fel az iniluenza tipikus tüneteit, amikor Florenzben sokezer ember halt meg náthalázban. 1527-ben Londont pusztította a náthaláz, amellyel szemben semmiféle védekezés nem volt. 1580-ban Rómában olyan influenza járvány volt, hogy naponta több száz ember halt meg influenzában. 1730-ban Nápolyból indult ki az influenza, végigsöpörte Spanyolországot, Hollandiát és Franciaországot. Tizenhárom évvel később Milánóból indult el pusztító útjára és ekkor találták ki Párisban a nevet. Ebben az évben nevezték először „Grippenek” az influenzát.

Megnyílt a világ egyetlen farsangi muzeuma

A kölni karnevál száz esztendeje

Kölnből jelentik: A kölni és a mainzi városi tanácsok támogatásával megteremtették a kölni farsangi muzeumot., amelyet most nyitnak meg, mert ebben az esztendőben ülik meg száztizenegyedszer Kölnben a farsangot a hagyományos nagy felvonulásokkal.

A kölni farsangi muzeum igen érdekes képet a régi farsangokról. Az első felvonulásokról egykoru rajzok számolnak be,

amelyeken meglátszik, hogy a hajdani kölni karnevál a híres velencei karneváli multságok utánzása volt. Teljesen az olasz típusok és az olasz farsangi alakok uralkodtak a kölni karneválon, amelynek még meglehetősen operaszerű jellege volt a múlt század közepén is. Később eldurvult a farsangi izlés és a régi képek sok olyan figurát őriznek meg, amit ma már nem igen lehetne az uccára kivinni. A múlt század végén pedig unalmassá változott a farsang, amelynek szinte uniformizálását jelentette az, hogy állandóan ugyanazokat a történelmi felvonulásokat rendezték meg Kölnben minden esztendőben. Később a csufolódó kedv, a karikatura is szerepekhez jutott a kölni karneválban, de azok a fényképek, amelyek erről a fejlődésről számolnak be, már nem multságosak, mert a német humor, amint ismeretes, meglehetősen nehézkes.

Köln minden esztendőben megrendezi a maga farsangi multságait, mert ezek a felvonulások Németországban olyan népszerűek, hogy farsang idején több mint kétszázezer idegen fordul meg Kölnben, ami igen jelentős jövedelmet hoz.

IV Henrik 1553—1610

francia király udvarát több csillagjós kereste fel, hogy XIII. Lajos horoszkopját felállítsák. IV. Henrik elolvastva ezeket a horoszkopokat, egyszer így fakadt ki:

— Ezek az asztrológusok annyit hazudnak, hogy végül még igazat találnak mondani.

Alexandre Dumas

a nagy regényíró óriási jövedelmei ellenére nagyon el volt adósodva, nem volt olyan barátja, akinek kisebb nagyobb összegekkel ne tartozott volna. Egy napon, amikor már több helyen hasztalan kísérelt meg újabb kölcsönt felvenni, találkozott egyik barátjával, aki így szólította meg:

— Barátom kétségbe vagyok esve afelett, hogy hol kapok pénzt.

— Az még jó, — felelte Dumas. — De én már bizonyosságba vagyok esve, afelől, hogy sehol sem kapok.

Arthur James

angol államférfiutól egy napon megkérdezték, hogy miért mutatkozik mindig annyira optimistának?

— Nem vagyok elég fiatal ahhoz, hogy presszimista lehessenek — felelte Balfour.

1933

Egy hétéves fiacskát, aki naponta több újságot s mindenről tájékozva van, a házassági híreket böngészgeti.

— Aha, most már értem — kiált föl. — A nagy emberek ilyenkor alapítják azokat a családokat, melyeket később kiirtanak.

HIRDESSZEN
az „ERDÉLYI ÉLET“-ben!

POLITIKA

„az Erdélyi Élet“ görbetükrében

— **Mit szólnak ahhoz a zsidók, hogy a Népszövetség elismerte őket kisebbségnek ?**

A hajó rettenetes viharban hánykolódik már napok óta. Mindenki azt hiszi, hogy vége a világnak, mindnyájan ott pusztulnak el.

Kohn jajveszékelve jár-kei a hajón és minduntalan a láthatárt kémleli. Egyszerre csak nagy izgalommal siet a kapitányhoz és örömtől remegő ujjal mutatja :

— Erde ! Erde !

— Aber, — mondja a kapitány — das ist nicht Erde, das ist nur Horizont.

— Horizont, — lélegzik fel Kohn — ach epesz.

♦♦♦♦♦

— **Maniu, aki kétségtelenül barátja és fegyvertársa Vaidának, miért tagadja meg mégis a vele való együttműködést ?**

Kohn és felesége megállnak egy ékszerész kirakata előtt.

— Nézd, milyen szép karkötő, — mondja az asszony — vedd meg nekem.

— Zálikám, feleli Kohn — tudod jól, hogy a te öhajtasod nekem parancs.

— Te drága !

— Csakhogy én parancsolni nem hagyok magamnak.

♦♦♦♦♦

— **A Gálló-féle ügyel kapcsolatban milyen viszonyban vannak egymással a Fonciera, Franco-Română és a Steaua Română biztosítók ?**

Kohn és Grün alsóznak. Egyszerre csak felugrik Kohn és így kiabál :

— Samu, te ázesz, mit nézel bele a kártyámba ?

Grün vállát rángatva mondja :

— Aber, kell is nekem a te kártyádba belenézni. Hiszen én osztottam.

Nyilttér

A Schenker-cég visszakapta vámolási jogát

A Schenker szállítmányozási cég közli, hogy a minisztérium feladta merev álláspontját és a megállapodás létrejött. Ennek értelmében a minisztérium leiratban értesítette valamennyi vámhivatalt, hogy korábbi felfüggesztő rendelete tárgytalannak tekintendő és a Schenker-cég korlátlan vámolási jogát továbbra is respektálni kell, mint az a múltban volt.

— Mennyiben segített eddig a színügyi nagytanács a színház megmentése érdekében ?

Kohn találkozik az uccán Grünnel és így szól:

— Hallom, hogy egy csudarabinál voltál ?

— Igen.

— Na és láttál egy csudát ?

— Láttam. Bejött egy ember, akinek csak egy lába volt és két mankóval járt. Kérte a rabit, hogy segítsen rajta. Erre azt mondta a rabi: „Dobd el az egyik mankót!“ Erre az ember eldobta. Aztán azt mondta a rabi: „Dobd el a másikat is!“ Ezt is eldobta.

— Nu és mi történt ?

— Hogy mi történt ? Eltörte a másik lábát is.

.....

— Mire volt jó tulajdonképen a Skoda-ügyben eddig megejtett vizsgálat ?

Kohn elmegy egy szemorvoshoz és elpanaszolja neki, hogy olvasás közben elmosódott fekete foltokat lát a papíron. Az orvos megvizsgálja a szemét és egy szemüveget rendel neki.

Kohn másnap szemüvegesen újra megjelenik a szemorvosnál.

— Nos, — kérdezi tőle az orvos — még mindig látja a fekete foltokat ?

— Még mindig, — feleli Kohn — de szemüveggel most már sokkal tisztábban.

Sorsjegyeit

az Aradmegyei
Takarékpénztárnál
vásárolja,

mert legutóbb is az ott vásárolt sorsjegyek 70%-a nyert

DURA elem a legjobb!

Kérje mindenütt!

— **Milliomos polgártársaink hangoztatják legjobban a leépítéseket. Befelé így festenek ezek a „tragédiák“:**

Egy snorrer bemegy a Rotschild-palotába koldulni, a barátja lenn várja.

Bent a palotában nem veszi észre senki a snorrert és így akadálytalanul nyit be egyik terembe, ahol Rotschild két lánya négykezeset játszik zongorán. Ijedten rohan le az uccára.

— Na, was ist? — kérdi a barátja.

— Ajvé, — mondja a snorrer — ihm geht's schon auch sehr schlacht, zweie spielen auf ein Klavier.

.....

— **A parlamenti élet közeli megindításával kapcsolatban felmerült a kérdés, hogyan lehetne kibékíteni egymással a Maniu és Vajda-pártokat?**

Alexandre Dumas egyszer levelet kapott egy névtelen írótól, melyben az illető vázlatban közölte egy dráma témáját és felkérte Dumast, hogy írják meg a drámát közösen.

Dumas ugyancsak levélben azt felelte, hogy erről szó sem lehet, mert nincs az a szekér a világon, mely elé egy lovat és egy szamarat egymás mellé be lehetne fogni.

Az író erre a következőket írta Dumasnak:

„Őn engem súlyosan megsértett. Sürgős magyarázatot kérek, hogy mert engem lónak nevezni.“

Dumas erre a szellemességre feligyelt, megismerkedett az íróval és attól kezdve a legjobb barátok lettek.

Szerencsés

GOLDSCHMIDT

sorsjegyek!

— Croupon, Blank gépszij, továbbá felsőbőrök, cipészkelek, keztüübőrök kaphatók gyári árban Grigore Alexandrescu R. T. bőrgyár lerakata, Schwartz A. & Co. főrnagykereskedő cégnél Arad, Bulevardul Regina Maria 17. (Andrényi cég mellett).

A HANGOSFILM VILÁGÁBAN

Eksztázis

A mindennapi élet ügyes bajos dolgai közepette mindekinnek vannak pillanatai, amikor különös érzések fogják el. Amikor úgy érzi, hogy mennie kellene, új, ismeretlen tájak felé. Idegen emberek közé. Csaknem mindenki volt már olyan hangulatban, amikor úgy érezte, hogy misztikus események történnek körülötte és valami titokzatosság veszi körül. Teljesedik egy álmom. Valami váratlan esemény történik, amire éppen aznap gondoltunk. Rossz előérzetünk valóra válik. Meghal valaki messze, távol tőlünk, akire már nem is gondolunk, de éppen halála órájában emlegettük. Előfordult már, hogy egyszercsak úgy érezzük, mintha ez, vagy amaz esemény megtörtént volna már velünk, mintha régen, egyszermár hasonló helyzetben lettünk volna. Megtörténik, hogy ismeretlen vidéken járunk s egyszerre az a képzelet fog el, hogy már voltunk egyszer ezen a helyen. Ilyen és ehhez hasonló dolgokat többé kevésbé mindenki átélt már, vagy közeli hozzátartozójától hallotta elmondani. Ilyen események fokozzák a fantáziát és tüzelik képzelőtehetségünket művészi alkotások átélésére. Az emberi léleknek csodálatos titkai vannak, amiket sokszor magunknak sem merünk bevallani és csak akkor ismerjük fel, amikor regényben, színházban, vagy filmben elénk tárják. Az „Ekstase” ilyen feltárása a lelki életnek, melynél a legnagyobb művészek működtek közre. Titkok hangzanak el, sóhajok és vallomások, emberek élnek előttünk és úgy látjuk őket, mintha Röntgen fény világítaná át szívüket. A rendező láthatatlan operációs kése felvágja a néző előtt a misztikus fátylakat és előbujik alóluk a meztelen lélek. Belelátunk az emberbe és ezzel belelátunk magunkba. Ez ennek a filmnek legfőbb erénye.

A másik az, hogy a szenvedélyek láncolatán vezet keresztül, mint valami borzalmas sziklás hegyvidéken és ismeretlen szakadékokat mutat be, amelyek félelmetesek, de fenségesek. Minden emberben ott tátonganak ezek a szakadékok, melyeknek sötét mélyén irtózatosszörnyetegek lapulnak. Jaj és kin keserves pillanatai azok, amikor ezek a szörnyetegek feltörnek, vérbe borítják a higgadtan gondolkodó agyat és beszámíthatatlanná teszik a tetteket. A legjámborabb ember sem mentes a szenvedélyek szakadékaitól és a sors egyetlen csapása elegendő, hogy a lélekoceán

**Terjessze az
„ERDÉLYI ÉLET“-et!**

mélyéről a legundokabb bűnök és ocsmányságok rohanjanak elő. A szenvedélyekben tobzódó ember olyan, mint a gazdátlan csónak, amit ismeretlen partok felé ragad az ár. A lappangó, visszafojtott szenvedélyek kiélésére legjobb módszer a színház és a mozi, ahol a főszereplők erényeit és bűneit egyaránt átéljük és megnyugodva, megtisztulva folytathatjuk a mindennapi életünket.

Soha még egyetlen film sem volt annyira alkalmas a szenvedélyek levezetésére, mint az „Extase“, mely a szélsőségek határán jár ugyan, de utat talál minden ember titkos vágyaihoz. A rendezés művésziessége folytán toronymagasságban áll minden hasonló célzatu film fölött. Meglepetés meglepetést követ és szorongó sejtelem fojtogat, mint a cselekmény kifejlődését követjük.

A film főszerepét Aradon eddig ismeretlen művész, Hedy Kiesler játssa, akit Európa legszebb nőjének emlegetnek. Tökéletes szépsége azonban nem a márványszobor hidegségével hat, mert hű kifejezője a lélek viharainak. A bájos arc mögött szenvedélyek, titokzatos érzésével vihara dul és egy-egy szemvillanásban, mozdulatban találó kifejezéshez jut. Aki egyszer látta, soha többé nem tudja elfelejteni.

CENTRAL

BCU Cluj Central University Cluj

CENTRAL

Mégis szép az élet

(Sonnenstrahlen)

Látványos énekes, zenés vígjáték

FEJŐS PÁL

rendezése

ANNABELLA

GUSTAV FRÖHLICH

a főszerepekben

Loránt Emánuelné szül. Szegő Ilonka, ugy
saját, mint gyermekei és az egész rokonság nevé-
ben mérhetetlen fájdalommal tudatja, hogy szere-
tett férje, a legönfeláldozóbb apa és testvér

Loránt Emánuel

az Aradi Textilipar R. T. vezérigazgatója

f. hó 12-én 52. életévében elhunyt.

Drága halottunkat az Aradi Textilipar R. T.
ipartelepéről kísértük örök nyugalomra.

Wien, 1933 október hó 12.

(I., Weinburggasse 32.)

BÉKE HAMVAIRA!

Beck Ferencné

szül. Loránt Magda, Beck Ferenc, Loránt Oszkár,

Loránt Éva

veje

Loránt Ernő,

gyermekei.

fivérei

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Az Aradi Textilipar részvénytársaság Igazga-
tósága és Felügyelőbizottsága mélyen megrendülve
jelentik, hogy

Loránt Emánuel ur

a vállalat vezérigazgatója rövid szenvedés után
f. hó 12-én váratlanul elhunyt.

A megboldogult tevékeny részt vett ki válla-
latunk alapításában és azóta megszakítás nélkül
annak vezetője volt. Széles látkörrel és kiváló
szaktudással, nagy koncepció, rendkívüli munka-
birás és lebilincselő egyéniség párosult benne.
Céltudatos és eredményes munkásságával kiváló
érdemeket szerzett vállalatunk fejlesztése körül.

Emlékét mindenkor igaz kegyelettel fogjuk
megőrizni.

Áldás és béke poraira!

Arad, 1933. október hó 12-én.

Az Aradi Textilipar R. T. tisztviselői kara
és munkásai igaz fájdalommal tudatják, hogy

Loránt Emánuel ur

a vállalat érdemdes vezérigazgatója e hó 12-én
hirtelen elhalálozott.

Az elhunyt korai halála mély gyászba bori-
totta a vállalat tisztviselőit és munkásait, mert
benne nemcsak a kiváló vezetőt, hanem a meleg-
szívü jóságos embert is siratjuk.

**Emlékét soha el nem muló hálás
kegyelettel fogjuk megőrizni!**

Arad, 1933. október hó 12-én.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Látogassa meg a

Temesvári Mintavásárt!

1933 okt. 28-án kezdődik és 10 napig tart.

50%
vasúti
kedvez-
mény

ERDÉLYI HÍRLAP

a romániai magyarság legnívósabb, legnépszerűbb napilapja.

Bevásárlás előtt
tekintse meg

Szántó és Komlós
ruhanagyáruház szenzációs kirakatait. — Mélyen leszállított árak. Mérték utáni rendelések gyorsan, pontosan és megbízhatóan eszközöltetnek. Szenzációs nagy raktár iskolaöltönyökben. **A R A D, Színházépület.**

A „REGGEL”

kiadóhivatala fokozottabban óhajtja t. olvasótáborának érdekeit szolgálni, ezért kéri, hogy

ha valaki előfizetni akar,

ha valakinek címváltozása van,

ha nem kapja a lapot,

ha a kézbesítő köztül panasza van:

forduljon rögtön a „Reggel” kiadóhiv. jához. Str. M. Niagara 1.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!

Csak az árak olcsók, minőségeink változatlanul jók!

GOLDSTEIN LAJOS

Divatáruháza Arad, Strada Bratianu (Weitzer-János-ucca 2. Mélyen leszállított árakon nagy választékot nyújtunk kosztüm és kabátujdonságokban, bársonyok, selymek és mosóanyagokban. — A hölgy- és férfiközönség kedvelt bevásárlási helye. oo oo oo

Őszi angol és francia divatlapok érkeztek a „REVÜ” SZALONBA

CSONT

elsőrendű uriszabósága, volt Deák F.-u. 15.

AZ ARADI KÖZLÖNY

Erdély legrégebb, legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja!

Kiadja az „Erdélyi Élet” Lapkiadó Vállalat.

Tip. Lovrov, Arad